

Яцечко-Блаженко Тетяна

(Луцьк, Україна)

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

(Інформаційна безпека)

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА І МУЗЕЙ

В даний час інформаційна безпека є однією з найважливіших проблем сучасного суспільства. Інформаційна безпека, поряд з державною, екологічною, економічною, фізичною та іншими видами безпеки, внаслідок впливу об'єктивних чинників стає невід'ємною складовою загальної системи безпеки будь-якого підприємства, включаючи музеї.

Ключові слова: музей, інформаційна безпека, інформаційний ресурс.

В настоящее время информационная безопасность является одной из важнейших проблем современного общества. Информационная безопасность, наряду с государственной, экологической, экономической, физической и другими видами безопасности, вследствие влияния объективных факторов становится неотъемлемой составной частью общей системы безопасности любого предприятия, включая музеи.

Ключевые слова: музей, информационная безопасность, информационный ресурс.

Today information security is one of the most important issues of modern society. Information security along with state, ecological, economical, physical and other types of security is an integral part of the general security system of any enterprise including a museum.

Keywords: museum, information safety, information resources.

Музейні установи є унікальним інформаційним ресурсом, який об'єднує в собі сучасну гуманітарну складову з історичними передумовами. Саме музеї дозволяють знайти причинно-наслідкові зв'язки між теперішнім і минулим. Музеї України – це унікальні механізми інформаційного обміну та національні інформаційні ресурси. Проблему інформаційної безпеки визнано актуальною на міжнародному та внутрішньодержавному рівнях. В документі ЮНЕСКО, який

стосується інформаційної політики, зокрема, в програмі «Інформація для всіх» інформаційна безпека розглядається як: а) захист конфіденційної інформації (у тому числі від несанкціонованого доступу); б) захист інформації від навмисних і ненавмисних дій з метою забезпечення зберігання світової інформаційної спадщини; в) захист від інформації негативного характеру; г) безпека даних особистого характеру; д) сумлінне використання інформації та захист прав інтелектуальної власності [8, 197].

Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 рр.» від 09.01.2007 № 537—V подає таке тлумачення терміну «інформаційна безпека» – «стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване розповсюдження, використання і порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації» [10].

Основними загрозами інформаційній безпеці України є: обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації; руйнування системи суспільних цінностей, негативні зміни їх цільових настанов, шкідливий вплив інформації на духовне і фізичне здоров'я особи; маніпулювання громадською думкою; порушення штатного режиму функціонування (руйнування) критично важливих інформаційних мереж, систем управління; несанкціонований витік таємної, конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом; спотворення (знищення) інформаційних ресурсів, програмного забезпечення; низький рівень інтегрованості України у світовий інформаційний простір; діяльність іноземних політичних, економічних, військових, розвідувальних та інших структур, спрямована проти інтересів України в інформаційній сфері; прагнення деяких країн і транснаціональних об'єднань до домінування у світовому інформаційному просторі, що призводить до обмеження національних інтересів України, витіснення її із зовнішнього та внутрішнього

інформаційного ринку; збільшення технологічного відриву ряду держав світу і нарощування їх можливостей у протидії створенню конкурентоспроможних вітчизняних інформаційних технологій; невідповідність нормативно-правової бази, що регулює відносини в інформаційній сфері, вимогам часу; активне просування на внутрішній ринок програмно-апаратних засобів захисту інформації зарубіжного виробництва, включаючи і засоби криптографічного захисту, які не забезпечують відповідного рівня захисту; відставання України від провідних держав світу за рівнем інформатизації органів державної влади і органів місцевого самоврядування, кредитно-фінансової сфери, промисловості, сільського господарства, освіти, охорони здоров'я, сфери обслуговування [10].

З розвитком сучасних інформаційних і комунікаційних технологій та їх застосуванням в усіх сферах життя, а також зі збільшенням кількості та якості інформації, засвоєння якої не можливе без відповідного впровадження інформаційних технологій, постає питання формування державної політики розвитку інформаційного суспільства та забезпечення інформаційної безпеки музеїв. Сьогодні в Україні здійснюються заходи, спрямовані на захист інформації та забезпечення інформаційної безпеки в умовах застосування комп'ютерної техніки, а також розвивається міжнародне співробітництво у сфері інформаційної безпеки. Сьогодні дуже потрібні усвідомлені цілеспрямовані дії по збереженню тієї інформації, яка вже накопичується музеями та іншими інститутами пам'яті. Музейні установи є унікальним інформаційним ресурсом, який об'єднує в собі сучасну гуманітарну складову з історичними передумовами. Саме музеї дозволяють знайти причинно-наслідкові зв'язки між теперішнім і минулим [3, 140].

Музей – це соціальний інститут, який являє собою сформовані стійкі форми організації спільної діяльності людей, що виконують соціально-значущі функції. В даному випадку соціальний інститут постає як сукупність ролей і статусів, призначених для задоволення певної соціальної потреби суспільства, і сприяє вихованню цінностей, смаків, освіти, діяльності та ін. Музей – це місце впливу один на одного носіїв різних систем знань, ідеалів, цінностей,

устремління і, як наслідок, – набуття почуття спільності з собі подібними, усвідомлення своєї індивідуальності і несхожості на інших.

Наші сьгоднішні уявлення про систему забезпечення інформаційної безпеки музею не повинні обмежуватися загальноприйнятими формально-юридичними стандартами, а повинні бути орієнтовані на майбутнє та загрози, які можуть виникнути. У сучасному суспільстві, як ніколи раніше, актуалізована потреба у достовірній культурно-історичній інформації, і відповідно зростає значення соціальних інститутів, які в силу своєї природи будуються на первинній інформації. Музеї володіють значним потенціалом впливу на інформаційну ситуацію в суспільстві, можуть прийняти на себе функцію забезпечення інформаційної безпеки в сфері культури.

Отже, для того, щоб забезпечити інформаційну безпеку музеїв влада повинна дотримуватись в своїй політиці кількох напрямів. По-перше, сприяти розвитку правового забезпечення інформаційної безпеки та вдосконаленню правоохоронної діяльності у цій сфері. Розробляти і впроваджувати ефективні програмні і програмно-апаратні засоби захисту інформаційних ресурсів, інформаційних і телекомунікаційних систем. Збільшити набір до вищих навчальних закладів на спеціальності в області галузі захисту інформації інформації та створити систему підвищення кваліфікації в цій галузі.

Література

1. Алиева М. Ф. Информационная безопасность как элемент информационной культуры / Алиева М. Ф. // Вестник Адыгейского государственного университета. Сер.: Регионоведение: философия, история, социология, юриспруденция, политология, культурология. - 2012. - Вып. 4. - С. 96-101.

2. Астахова Л.В. Сущность понятия «Культура информационной безопасности» и ее формирование у студентов вуза // Экономика. Информатика. Безопасность: сб. науч. тр. Меж-дунар. науч.-практ. конф., 2007 / науч. ред. В.А. Киселева, Л.В. Астахова. Челябинск: Изд-во ЮУрГУ, 2007. С. 93-99.

3. Європа на шляху до інформаційного суспільства: мат. Європейської Комісії 1994–1995 рр. / Держ. комтзв'язку та інформатизації України / за заг. ред. Олега Миколайовича Гальченка; уклад. Валентин Миколайович Павлович, Анатолій Васильович Цвігун. – К., 2000. – 176 с.

4. Інформаційне законодавство України : наук.–практ. коментар / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Держ. ком. телебачення і радіомовлення України; Володимир Олексійович Горобцов, Тетяна Анатоліївна Костецька, Ірина Олексіївна Кресіна [та ін.]; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 230 с.

5. Інформаційне законодавство: зб. законодав. актів : у 6 т. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. — Т. 1 : Інформаційне законодавство України. — К. : Юрид. думка, 2005. — 416 с.

6. Лорд Б., Лорд Г.Д. Менеджмент в музейном деле. М.: Логос, 2002. - 254 с.

7. Киреенко А. Е. Современные проблемы в области информационной безопасности: классические угрозы, методы и средства их предотвращения [Текст] / А. Е. Киреенко // Молодой ученый. — 2012. — №3. — С. 40-46.

8. Ноль Л. Я. Информационная политика ЮНЕСКО / Л. Я. Ноль // Музей будущего: информационный менеджмент / сост. А. В. Лебедев. — М., 2001. — С. 196—201.

9. Петров В.П., Петров С.В. Информационная безопасность человека и общества: учебное пособие. — М.: ЭНАС, 2007., 334 с.

10. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537—V // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 12. — С. 102. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/537-16>. – Назва з екрана.